

Mark Dirven

Dierenarts Specialist
cardiologie
Universiteitskliniek voor
Gezelschapsdieren Utrecht,
AniCura Verwijscentra in
Dordrecht en Rijswijk,
Ictuscordis
Nederland

mark.dirven@ictuscordis.nl

HOGE BLOEDDRUK BIJ DE KAT: WAT IS HET, WOE HEEFT HET, HOE STEL IK HET VAST EN HOE BEHANDEL IK HET ?

Bloeddruk – Wat is het ?

De bloeddruk is de druk die door het rondgepompte bloed wordt uitgeoefend tegen de wand van de bloedvaten. De bloeddruk is afhankelijk van twee factoren. Ten eerste de hoeveelheid bloed die door het hart naar de bloedvaten wordt gepompt. Ten tweede is de bloeddruk afhankelijk van de weerstand die het hart ondervindt tijdens het rondpompen van bloed. Deze weerstand is onder andere afhankelijk van de diameter van de bloedvaten en de elasticiteit van de bloedvaten.

Een voldoende hoge bloeddruk is letterlijk van levensbelang voor een voldoende doorbloeding van de belangrijkste organen in het lichaam. Alleen wanneer de bloeddruk hoog genoeg is, zal er genoeg zuurstof- en energierijk bloed aangevoerd worden naar onder andere hersenen, lever, nieren en hart maar ook naar de spieren. De bloeddruk is niet continu maar is variabel. Tijdens het samentrekken van het hart (systolische bloeddruk of SAP) is de bloeddruk hoger dan tijdens het vullen van het hart (diastolische bloeddruk of DAP). De gemiddelde bloeddruk (of MAP) moet voldoende hoog zijn voor een goede bloedvoorziening naar het lichaam.

De bloeddruk wordt meestal weergegeven in millimeter kwik of afgekort mm Hg. De normale bloeddruk voor de kat is: 120 mm Hg tijdens systole (SAP), 90 mm Hg tijdens diastole (DAP) en een gemiddelde bloeddruk van 100 mm Hg (MAP).

Hoge bloeddruk – Wat is het en hoe ontstaat het ?

Het ligt voor de hand dat een hoge bloeddruk wil zeggen dat de bloeddruk hoger is dan normaal. Omdat de normale bloeddruk bij katten wat kan variëren noemen we de bloeddruk pas verhoogd wanneer de systolische bloeddruk > 150 mm Hg.

De meest voorkomende oorzaak voor een tijdelijke verhoging van de bloeddruk is stress. Door stress gaat je hartslag omhoog en neemt de weerstand in de bloedvaten

toe. Van een tijdelijke verhoging van de bloeddruk wordt je niet ziek. Dat gebeurt pas wanneer de bloeddruk continu verhoogd is. Dit zien we vaak bij katten met chronische nierziekte, bijnieraandoeningen of een overproductieve schildklier. Bij slechts 20 % van de katten met hoge bloeddruk kunnen we geen onderliggende oorzaak vinden.

Hoge bloeddruk – Hoe wordt je er ziek van ?

Wanneer de bloeddruk continu verhoogd is dan wil dat zeggen dat de druk die door het bloed op de bloedvaten wordt uitgeoefend continu verhoogd is. Dit geldt ook voor de bloedtoevoer naar en de bloedvaten in de organen. Door de continue verhoogde belasting van de bloedvaten zal er beschadiging en slijtage optreden en kunnen bloedvaten zelfs scheuren. Deze overmatige slijtage en beschadiging van de bloedvaten leidt tot schade aan organen en daarmee een verminderd functioneren van de organen. De belangrijkste organen waar slijtage aan op zal treden zijn nieren, hersenen, ogen en hart.

Hoge bloeddruk – Wie heeft het ?

Hoge bloeddruk is een aandoening die we vrijwel uitsluitend zien bij oudere katten dat wil zeggen katten ouder dan 10 jaar.

Denk aan hoge bloeddruk bij oudere katten met bloedingen in het oog, acute blindheid, hersensverschijnselen, hartproblemen, nierproblemen of een te snel werkende schildklier.

Ook oudere katten die aan de buitenkant geen symptomen laten zien kunnen hoge bloeddruk hebben. Hoge bloeddruk komt erg veel voor bij ogenschijnlijk gezonde oudere katten.

Hoge bloeddruk – Hoe stel ik de diagnose ?

Meten is weten. De enige manier om hoge bloeddruk vast te stellen is een bloeddrukmeting. De bloeddruk is te meten bij een wakkere kat van buitenaf via een indirecte bloeddrukmeting. Deze indirecte meting kan uitgevoerd worden met een Doppler sphygmomanometer of High Definition Oscillometrie. Voor de diagnose hoge bloeddruk bij de kat wordt alleen gekeken naar de systolische bloeddruk. Wanneer de SAP > 150 mm Hg spreken we van hoge bloeddruk

Bloeddrukmeting bij de kat is niet moeilijk maar vergt wel de nodige oefening en het nodige geduld. Het is daarom belangrijk om vaak en veel te oefenen en ook te controleren dat je metingen herhaalbaar zijn.

Meet je op een betrouwbare en herhaalbare manier een systolische bloeddruk die > 150 mm is, dan heeft de kat op dat moment hoge bloeddruk.

Vervolgens rijst de vraag of er dan sprake is van hoge bloeddruk door stress of dat er sprake is van een aanhoudende en pathologische verhoging van de bloeddruk. Die vraag kun je beantwoorden door verder onderzoek te (laten) doen naar orgaanschade door hoge bloeddruk. Veel katten met aanhoudend hoge bloeddruk hebben afwijkende bloedvaten in het oog en beschadigingen van het netvlies. Met een speciale lens kan de dierenarts de bloedvaten in het oog en het netvlies onderzoeken. Een andere manier om te controleren of de bloeddruk permanent verhoogd is, is de bloeddrukmeting op een later tijdstip te herhalen.

Heb je de diagnose hoge bloeddruk gesteld, vergeet dan ook niet verder onderzoek te doen naar de ziekten die vaak worden gezien in combinatie met hoge bloeddruk zoals nierziekte en een te snel werkende schildklier.

Hoge bloeddruk – Hoe behandel ik het ?

Heb je de diagnose aanhoudend verhoogde bloeddruk op een betrouwbare manier gesteld, dan is behandeling gerechtvaardigd. Omdat de behandeling dagelijks en levenslang is moet je wel zeker zijn van de diagnose. Daarom wordt meestal pas een behandeling ingesteld bij een bloeddruk > 160 mm Hg en wanneer de bloeddruk bij herhaling hoog is en/of orgaanschade bewezen is.

Het medicijn van eerste keuze is amlodipine. Amlodipine werkt heel snel, is veilig en effectief.

Hoge bloeddruk – Hoe controleer ik het ?

Amlodipine begint al te werken 2-3 dagen na start van de behandeling. Het maximale effect treedt op na 2 weken. Is er sprake van een kat met ziekteverschijnselen door hoge bloeddruk, laat deze dan na 3 dagen al terugkomen. Elke kat waarbij de behandeling gestart wordt moet na 2 weken terugkomen om te kijken of de bloeddruk gedaald is < 160 mm Hg.